

Tack för att du har laddat ner mitt material.

- Det är tillåtet att använda mitt material för privat bruk och enskilda klassuppsättningar.
- Vill du dela med dig av materialet till kollegor ber jag dig att hänvisa till min sida på skolmagi.se
- Inspireras av materialet men du får inte bearbeta eller ändra i materialet.
- Du får inte använda materialet eller bilderna för att sälja det vidare.

Hoppas att du får användning av detta i din undervisning.

Bilderna har jag köpt från: Etsy.com och TPT

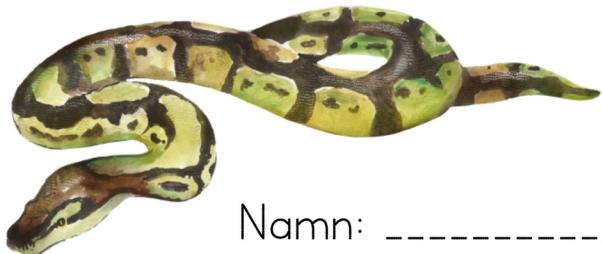
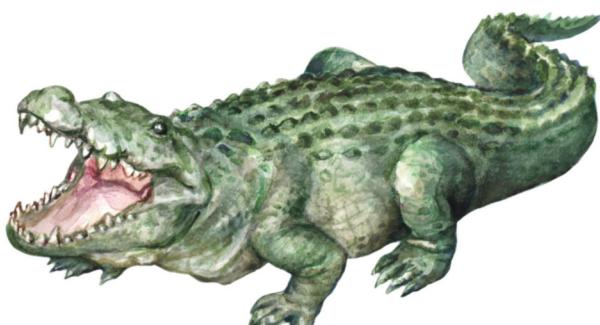

MIN

BOK OM

KRÄLDJUR

Namn: _____

ORDLISTA

Ektoterm: betyder att de reglerar sin kroppstemperatur med hjälp av yttre faktorer.

Växelvarma: kräldjuret är växelvarma, de ändrar sin kroppstemperatur utifrån omgivningen.

Kamouflage: djuret gömmer sig genom att smälta in i sin omgivning.

Ovovivipari: är en form av levande födsel där äggen kläcks i samband med födseln.

Herpetolog: en person som studerar kräldjur.

Herpetologi: är läran om groddjur och kräldjur.

Dvala: är en slags sömn där kroppsfunctionerna saktas ner.

Fridlyst: innebär att individer av en art inte får samlas in, dödas eller skadas på något sätt.

Absorbera: upptagning eller uppsugning hos ett material.

Ömsa: heter det när en orm byter skinn. När den växer blir det gamla skinnet för trångt.

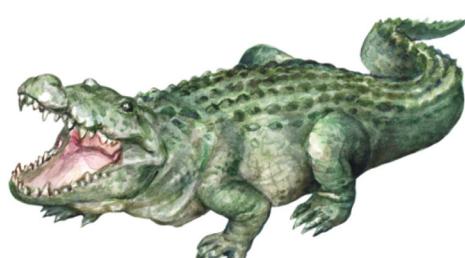
FAKTA OM KRÄLDJUR

- Kräldjur är ryggradsdjur.
- Det finns 6 500 nu levande arter.
- Kräldjurens utvecklades från groddjuren, för 310 miljoner år sedan.
- De finns på alla kontinenter, utom Antarktisk.
- Kräldjur kallas också för reptiler.
- Kräldjur är växelvarma. Det betyder att deras egen temperatur beror på hur varmt eller kallt det är runtomkring dem.
- Kräldjur har en torr hud som täcks med fjäll eller plåtar.
- Kräldjurens lägger antingen ägg eller föder levande ungar.
- I Sverige finns det bara sex kräldjur, tre ormar och tre ödlor.
- Våra svenska kräldjur heter: huggorm, vanlig snok, hasselsnok, kopparödla, skogsödla och sandödla.

Kräldjur delas in i:

- Krokodildjur
- Fjällbärande kräldjur (ormar och ödlor)
- Skölpaddor
- Bryggödlor

SANT ELLER FALSKT OM KRÄLDJUR

Måla pricken gröن om påståendet är sant och röd om det är falskt.

- Kräldjur är ryggradslösa djur.
- De lever bara på Antarktis.
- För 310 miljoner år sedan utvecklades kräldjurens från groddjurens.
- Kräldjur kallas också för groddjur.
- Kräldjur är växelvarma djur.
- De har en blöt hud som täcks av fjäll.
- Det finns bara tre kräldjur i Sverige.
- Alla kräldjur föder levande ungar.
- Ormar och ödlor tillhör gruppen fjällbärande kräldjur.
- Kräldjur och reptiler är samma sak.
- Det finns tre ormar i Sverige och de heter huggorm, vanlig snok och hasselsnok.
- Sköldpaddor och krokodiler är kräldjur.
- Deras egen kroppstemperatur beror på hur varmt eller kallt det är runtomkring dem.

OM KRÄLDJUR

Kräldjuren utvecklades från groddjuren för 310 miljoner år sedan. De kallas också för reptiler. Det finns 6 500 olika arter i världen. De finns på alla kontinenter, utom Antarktisk.

Kräldjur delas in i:

- Krokodildjur
- Fjällbärande kräldjur
- Sköldpaddor
- Bryggödlor

De mest kända kräldjuren är ormar och ödlor, som tillhör ordningen fjällbärande kräldjur.

De flesta kräldjuren trivs i de varmare områdena. Kräldjur har en torr hud som täcks med fjäll eller plåtar som förhindrar uttorkning. Kräldjuren är växelvarma, man säger att de är ektoterma. Det betyder att de reglerar sin kroppstemperatur med hjälp av yttre faktorer. De ligger i solen för att bli varma. När de blir kalla rör de sig längsammare. De går i dvala på vintern om de lever i de områden där det blir kallt. De andas med lungor.

Kräldjuren lägger antingen ägg eller föder levande ungar, ovovipari. Ovovipari är en form av levande födsel där äggen kläcks i samband med födseln. Äggen har ett läderartat skal.

I Sverige finns det bara sex kräldjur, tre ormar och tre ödlor. Det är huggorm, vanlig snok, hasselsnok, kopparödla, skogsödla och sandödla. Ändå kan det vara svåra att skilja dem från varandra, vilket beror på den stora färgvariationen hos arterna, men också ovanan eftersom vi sällan får chansen att titta närmare på djuren.

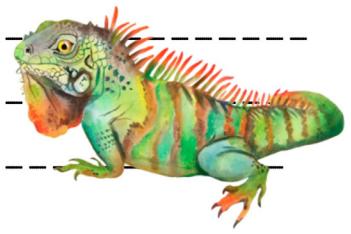
Den som studerar kräldjur kallas för herpetolog. Herpetologi är läran om groddjur och kräldjur.

OM KRÄLDJUR

Svara på frågorna efter att du har läst texten om kräldjur.

1. Från vilka djur utvecklades kräldjuren?
 2. Hur många olika arter av kräldjur finns det i världen?
 3. Vad heter de fyra grupperna som kräldjuren delas in i?
 4. Till vilken grupp hör ormar och ödlor?
 5. Vad innebär det att kräldjuren är växelvarma?
 6. Var trivs kräldjur mest?
 7. Föklara vad ovovipari innebär.
 8. Hur många kräldjur finns det i Sverige och vad heter de?
 9. Vad är en herpetolog?

OM ORMAR

En orm är ett slags kräldjur. Den är släkt med ödlan. En orm kan lätt böja och vrida sig åt olika håll tack vare sina många ryggradskotor. En orm kan ha mellan 200 och 400 kotor i ryggraden.

Ormar är växelvarma. Det betyder att ormens egen temperatur beror på hur varmt eller kallt det är runtomkring den. Ormen går i dvala på platser där det blir vinter. Det är en slags sömn där kroppsfunctionerna saktas ner.

Ormar har dålig syn och de kan inte blinka för de har inga ögonlock. Istället har de en genomskinlig hinna över ögat. De har också dålig hörsel för de har inte ens några öron. De har bara ett litet hörselben som sitter vid käken. Det sinnet som är bäst utvecklat på ormen är lukten. Tungan är kluven, delad i två delar, längst fram. För att lukta sticker ormen ut sin tunga och viftar med den i luften. Sen drar den in tungan igen och stryker med den mot ett speciellt område i munnen som känner av lukten. De kan känna värmestrålning från andra djur.

När ormen växer blir skinnet för trångt. Då måste den byta skinn och det kallas för att den ömsar skinn. Den kränger av sig det gamla skinnet som ett fodral.

Det finns ormar som kramar ihjäl sina byten och det finns de som förgiftar sitt byte. Världens störst giftorm är kungskobran och Inlandstaipanen är den orm som har det kraftigaste giftet. Alla ormar är fridlysta i Sverige. Det betyder att ormar inte får samlas in, dödas eller skadas på något sätt.

OM ORMAR

Svara på frågorna efter att du har läst texten om ormar.

- I. Vilket djur är ormarna släkt med?
 2. Varför kan en orm så lätt vända och vrida på sig?
 3. Vad gör ormarna på vinter?
 4. Vilket sinne är bäst utvecklat på en orm?
 5. Beskriv hur det går till när ormen luktar.
 6. Vad gör en orm när den ömsar?
 7. Vad heter världens största giftorm?
 8. Alla ormar i Sverige är fridlysta vad innebär det?

OM KROKODILER

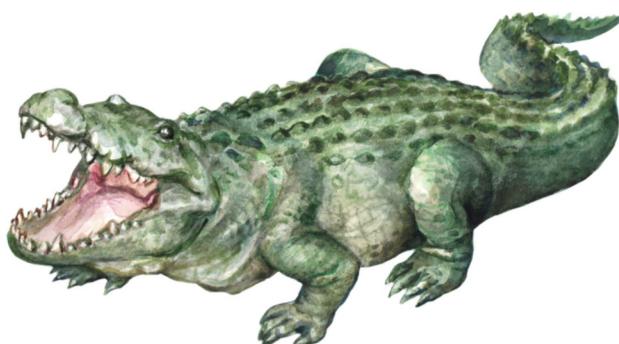
Det finns 27 olika krokodilarter runt om i världen. Deltakrokodilen är världens största krokodil och världens tyngsta kräldjur.

Deltakrokodilen lever i Sydostasien och i norra Australien, i floder och träsk. Den blir vanligtvis mellan 4 - 5 meter lång och väger mellan 400 - 1300 kg. Den minsta arten är dvärgkrokodilen som vanligast blir 1,6 meter lång.

Krokodiler har mycket bra hörsel och bra syn och de kan se färger. De har en genomskinlig blinkhinna som fälls ner när de jagar under vattnet. Uppe på land rör sig krokodilen långsamt, men i vattnet är den snabb. Den är bra på att simma med sin breda och starka stjärt. Ofta kan man se att krokodilen bara sticker upp ögonen och näsborrarna ovanför vattenytan. Den ligger så och lurar på sina byten.

Krokodiler är rovdjur som kan ta alla slags djur som kommer in i deras revir. En vuxen krokodil kan äta apor, vildsvin, dingos, varaner, hajar och fåglar. Krokodilen har vassa tänder, men tänderna duger inte bra till att tugga maten. Därför sliter krokodilen sönder sin mat i bitar som sedan sväljs hela.

Under parningssäsongen kommunicerar krokodilerna med varandra med hjälp av vrålande läten som kan höras upp till 150 meter bort. Krokodilen lägger sina ägg i en torr sandgrop uppe vid stranden. Det kan vara mellan 30 - 70 ägg i en grop. Honan vaktar noga sina ägg. Efter 80 dagar kläcks äggen. Honan gräver upp dem, kastar de små ungarna upp i luften och fångar dem i munnen för att bärner dem till vattnet. Hon får ta några åt gången.

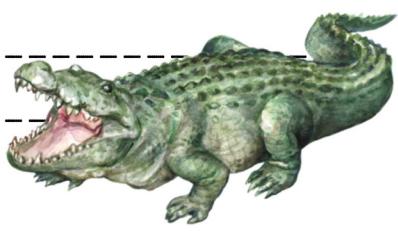

OM KROKODILER

Svara på frågorna efter att du har läst texten om krokodiler.

1. Vilken krokodil är världens största?
 2. Vad äter krokodiler?
 3. Hur äter krokodilerna?
 4. Var lägger de sina ägg?
 5. Vad gör honan med äggen när de har kläckts?
 6. Hur rör sig krokodilen i vattnet?
 7. Hur kommunicerar krokodilerna med varandra?
 8. Hur många arter finns det?

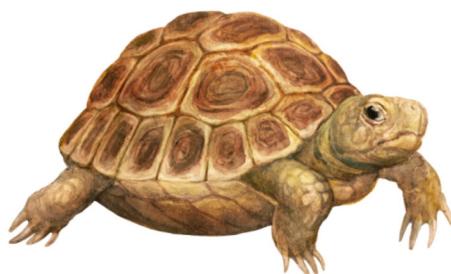
OM SKÖLDPADDOR

Sköldpaddor är kräldjur med skal. Det finns både sköldpaddor på land och i vattnet. En sköldpaddas skal är format på olika sätt beroende på vilket klimat den lever i. Vattenlevande sköldpaddor har släta skal, så att de ska kunna simma snabbare i vattnet. De som lever på land har piggar på sina skal för att de lättare ska kunna skydda sig mot rovdjur. Havssköldpaddans ben är omvandlade till simfötter. Den äter maneter, alger och kräftdjur. Landsköldpaddor är växtätare.

Sköldpaddor kan leva länge. Det är inte ovanligt att de kan bli över 100 år gamla. Flera av dagens arter är utrotningshotade. Människan är det största hotet för havssköldpadden. Det sker olovlig jakt och olika klimatförändringar påverkar havssköldpadden.

Vid äggläggningen gräver honan en grop i marken och täcker sedan över äggen med sand. Äggen kläcks efter två till tre månader. Ibland händer det att ungarna övervintrar i gropen. Då kan de ligga i gropen i ett år innan de lämnar gropen. Ungen har en äggtand precis som många andra kräldjur har. Äggtanden används för att kunna hacka sönder skalet. Honorna tar inte hand om ungarna de får klara sig själva.

Sköldpaddor är nästan döva. De har ögonen på sidan av huvudet. Detta gör att de inte kan se vad som händer precis framför näbben på dem. Luktsinnet är bra och de kan orientera sig med hjälp av lukter. Sköldpadden har inga tänder. Istället har den kraftiga och starka käkar, därfor kallas munnen för näbb. Elefantsköldpadden som finns på Galapagosöarna är den största sköldpadden på land. Den kan bli 1,30 cm lång och väga 200 kg.

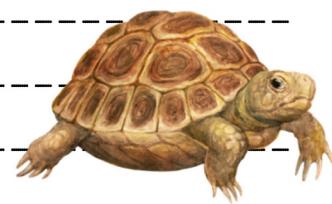

OM SKÖLDPADDOR

Svara på frågorna efter att du har läst texten om sköldpaddor.

1. Vad är det som avgör formen på sköldpaddornas skal?
 2. Hur ser havssköldpaddornas skal ut och varför?
 3. Vad äter havssköldpaddor och vad äter landsköldpaddor?
 4. Vad är havssköldpaddans största hot?
 5. Hur går äggläggningen till?
 6. Vad använder den sin äggtand till?
 7. Vad heter den största sköldpadden som lever på land?
 8. Vad kallas sköldpaddans mun?

OM BRYGGÖDLOR

Bryggödlorna består idag av endast två levande arter. Arterna heter *Sphenodon guntheri* och *Sphenodon punctatus*. Trots namnet bryggödla är inte bryggödlorna nära besläktade med ödlor eller ormar. Namnet bryggödla kommer från att de har tinningbryggor, som är ett benutskott på båda sidorna om kraniet. De lever endast i Nya Zeeland.

Färgmässigt kan bryggödlorna vara allt från olivgröna till orangeröda. Minst en gång per år ömsar de vuxna skinn. Hanarna blir upp till 60 cm långa medan honorna blir 50 cm långa. Hanarna väger ca 1,5 kg medan honorna väger under 1 kg. De har ett tredje öga ovanpå huvudet. Det tredje ögat har hornhinna, lins och näthinna under reptilens första levnadshalvår, men täcks sedan av hud. Det tredje ögat ger ingen bild, men man tror att det kan känna av hur starkt eller svagt ljuset är och att det hjälper till att absorbera D-vitamin. Bryggödlan har kraftiga käkmuskler så att de kan bita i hårda insekter och även krossa små ben.

Bryggödlor kallas ofta för levande fossil. De är över 225 miljoner år gamla. För ungefär 100 miljoner år sedan dog alla andra arter av bryggödlor ut. För drygt 90 miljoner år sedan bröt sig Nya Zeeland loss från resten av landmassorna. Då kunde bryggödlorna leva i trygghet och de hotades inte av något större rovdjur. Men när européerna tog med sig råttor, hundar, katter och grisar till Nya Zeeland, så fick bryggödlorna sina första naturliga fiender och sedan dess har de minskat i antal.

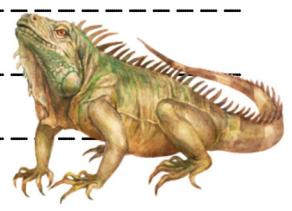

OM BRYGGÖDLOR

Svara på frågorna efter att du har läst texten om bryggödlor.

1. Hur många arter finns det?
 2. Vart lever bryggödlorna?
 3. Vad är det som de har extra uppe på sitt huvud?
 4. Varför kallas de för levande fossil?
 5. Varför har de minskat i antal?
 6. Vad tror man att de använder sitt tredje öga till?
 7. Vilka färger kan bryggödlor ha?
 8. Vad äter bryggödlor?

Mitt kräldjur heter:

Hur ser kräldjuret ut?

Vad äter den?

Var lever den?

Är den farlig eller
ofarlig för människor?

Hur föder den sina ungar?

Annat intressant:

OM KRÄLDJUR

BEHÖVER

KAN

HAR

ÄR

Skriv en egen faktatext om kräldjur.

Börja med att samla information kring vad du ska skriva om.
Skriv stödord i denna tankekarta.

Skriv en egen faktatext om kräldjur.

Ta hjälp av denna tankekarta.

De är växelvarma,
kroppstemperaturen beror på
hur varmt eller kallt det är
runtomkring dem.

Ryggradsdjur, som
utvecklats från
groddjuren.

Huggormen är
Sveriges enda
giftiga orm.

Världens tyngsta
kräldjur är,
deltakrokodilen.

Delas in i 4 grupper:
fjällbärande kräldjur
sköldpaddor
krokodiler
bryggödlor

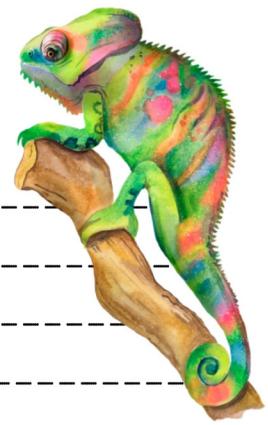
Finns på alla
kontinenter, utom
Antarktis.

Huden är täckt
med plåtar
eller fjäll.

Det finns
6 500 arter i
världen.

Världens
största giftorm
är, kungskobran.

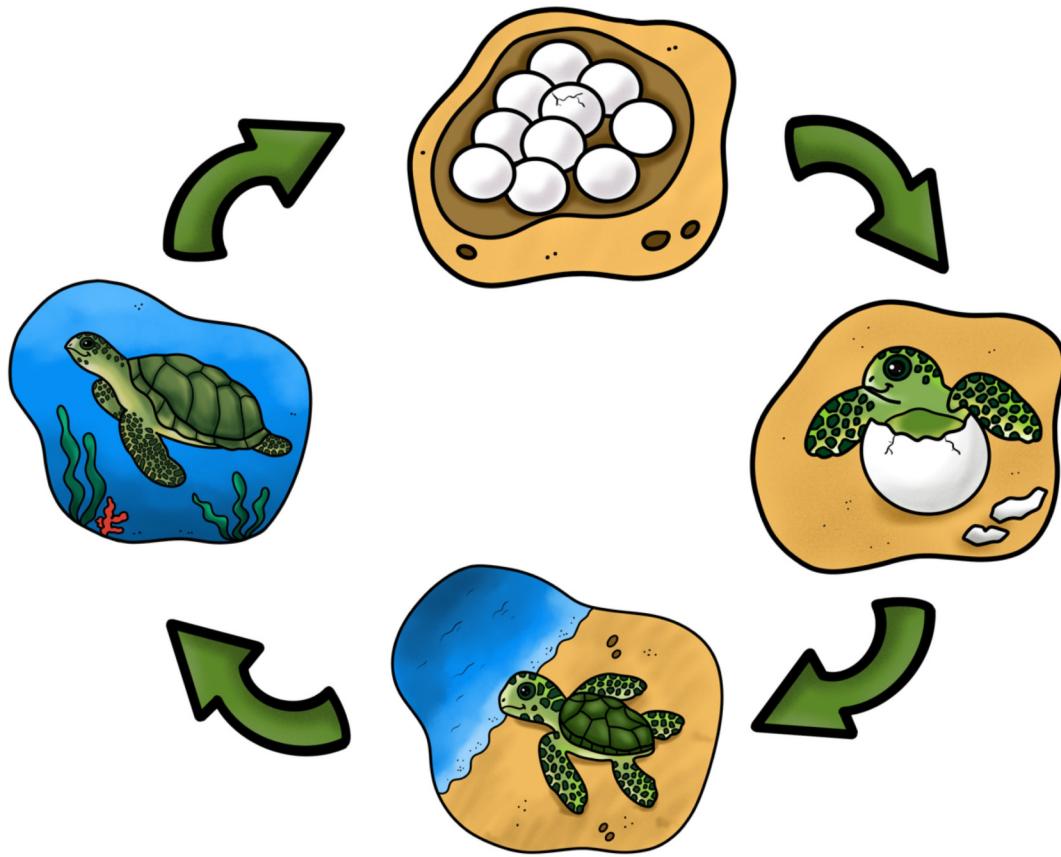
Fakta om kräldjur

Fakta om kräldjur

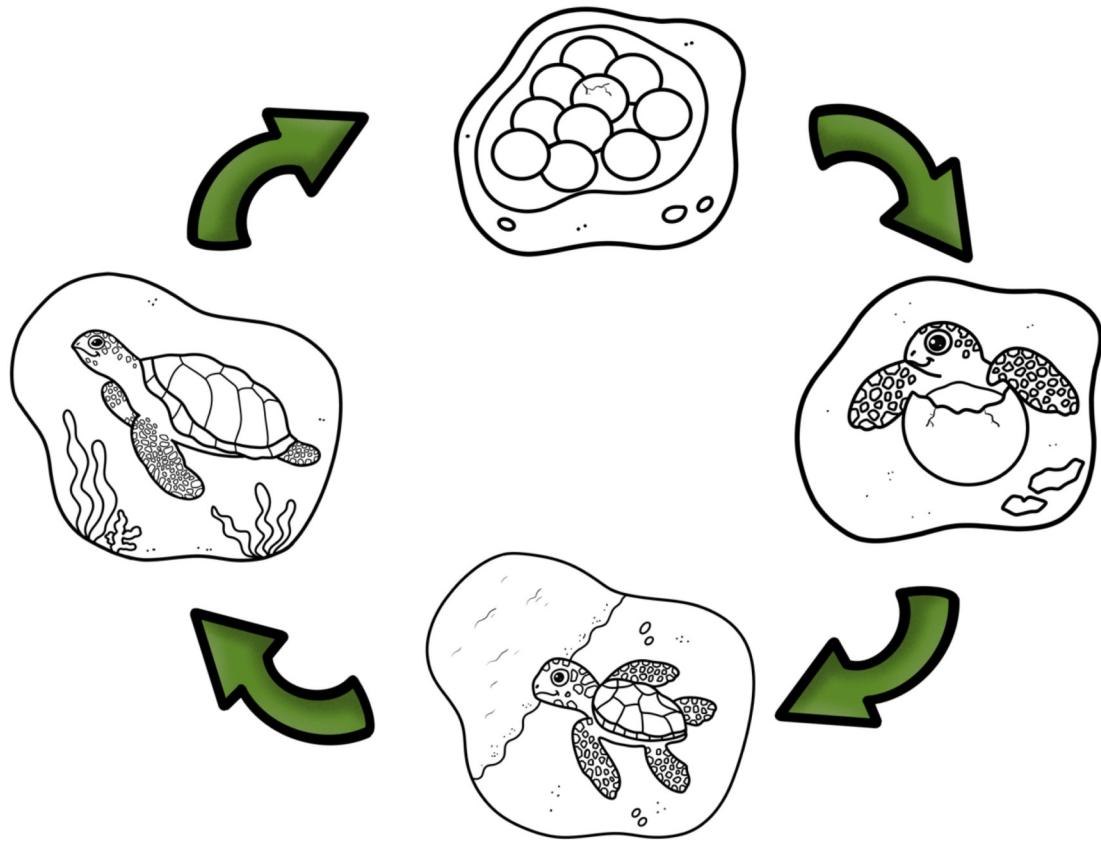

Sköldpaddans livscykel.

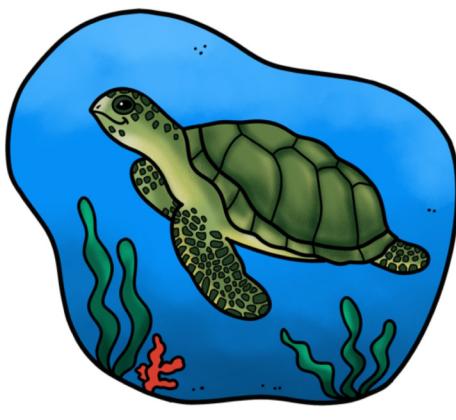
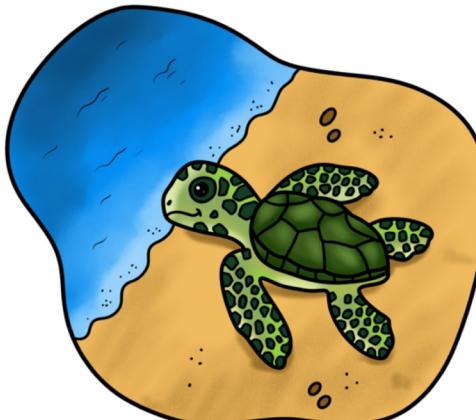
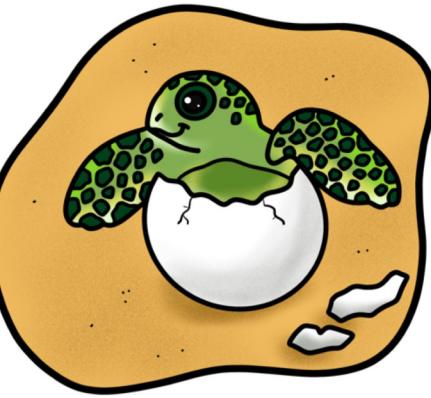
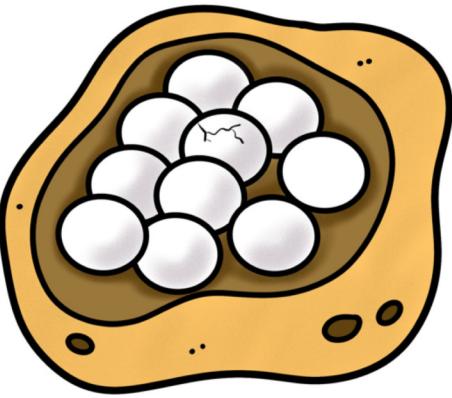
Skriv och berätta om bilden.

Sköldpaddans livscykel.

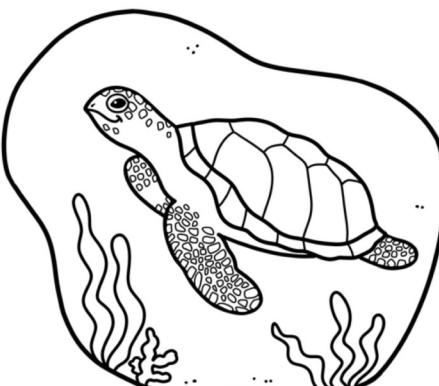
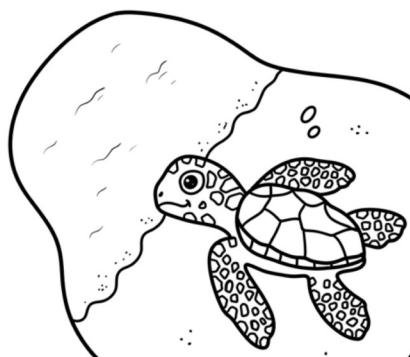
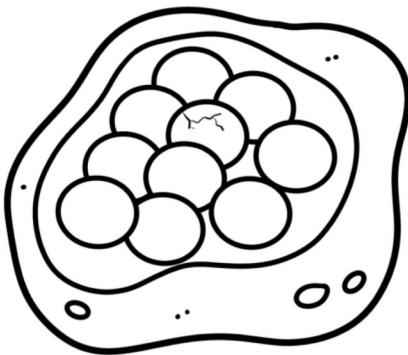

Skriv och berätta om bilden.

Sköldpaddans livscykel.

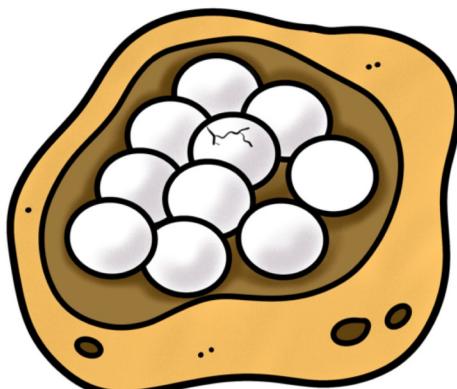
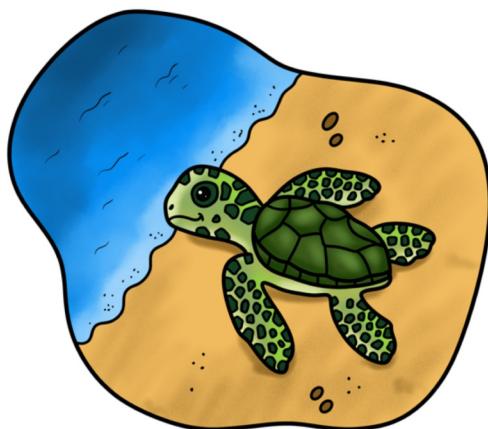
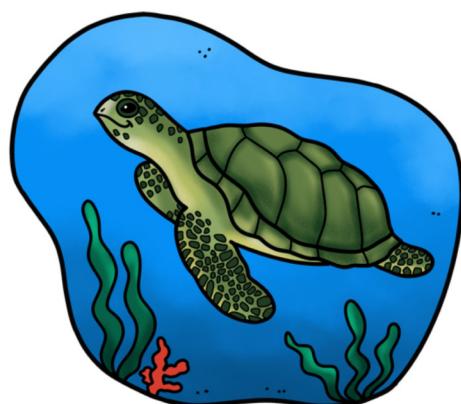
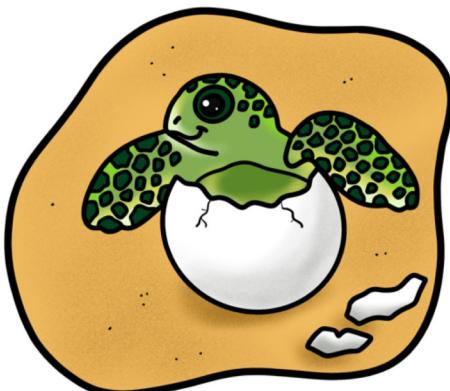

Sköldpaddans livscykel.

Sköldpaddans livscykel

Klipp ut bilderna och limma dem rätt i bildserien på nästa sida.
Klipp sedan ut textrutorna och limma dem under rätt bild.

Honan lägger äggen i en sandgräv. Sanden skyddar äggen.

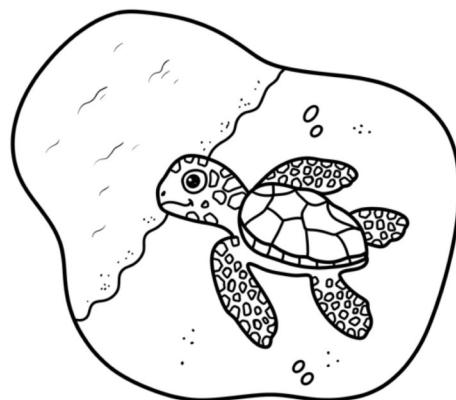
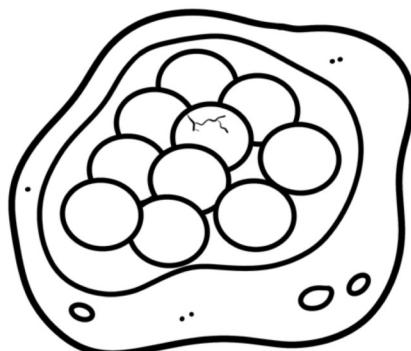
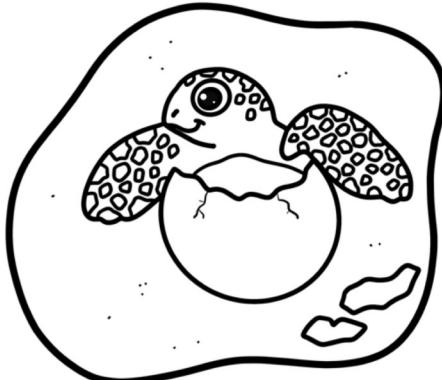
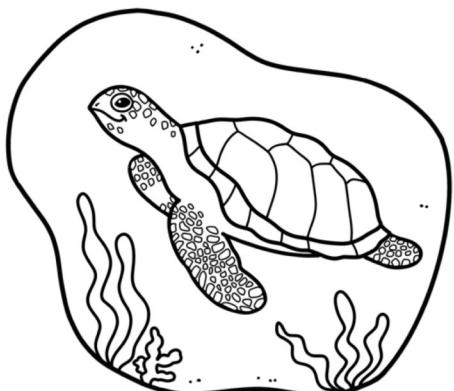
Efter 2 månader kläcks äggen. Ungarna får klara sig själva.

På natten kryper de små ungarna ut i havet.

När sköldpadden blivit vuxen simmar den tillbaka till samma strand som den föddes på, för att själv lägga sina ägg.

Sköldpaddans livscykel

Klipp ut bilderna och limma dem rätt i bildserien på nästa sida.
Klipp sedan ut textrutorna och limma dem under rätt bild.

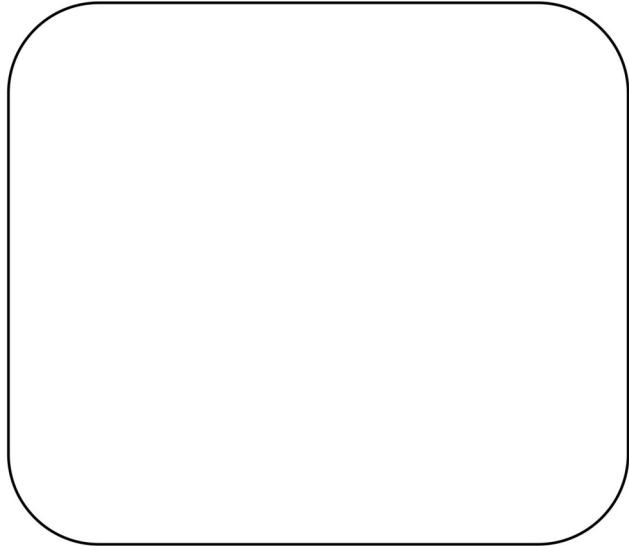
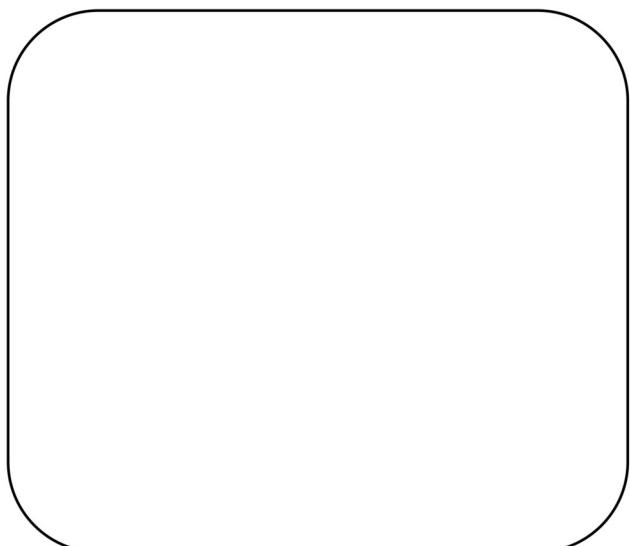
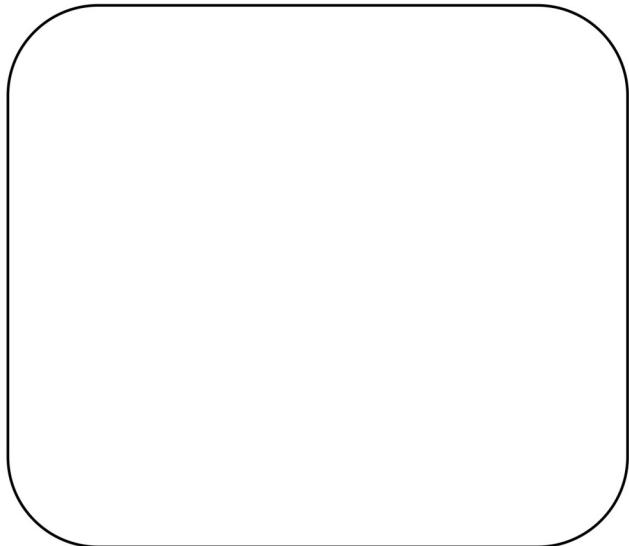
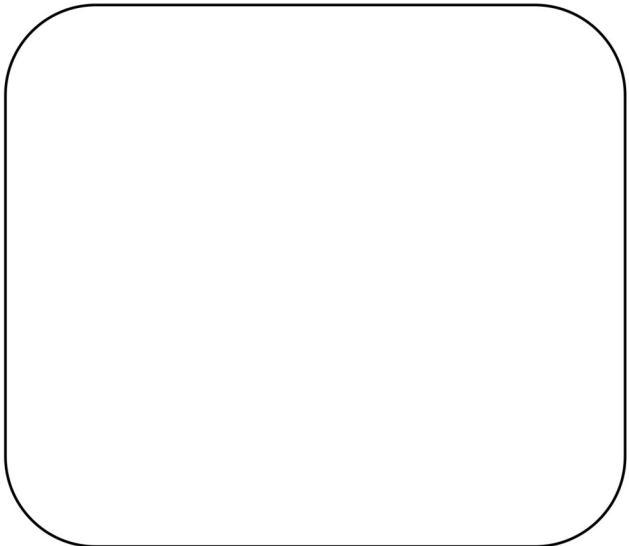
Honan lägger äggen i en sand grop. Sanden skyddar äggen.

Efter 2 månader kläcks äggen. Ungarna får klara sig själva.

På natten kryper de små ungarna ut i havet.

När sköldpadden blivit vuxen simmar den tillbaka till samma strand som den föddes på, för att själv lägga sina ägg.

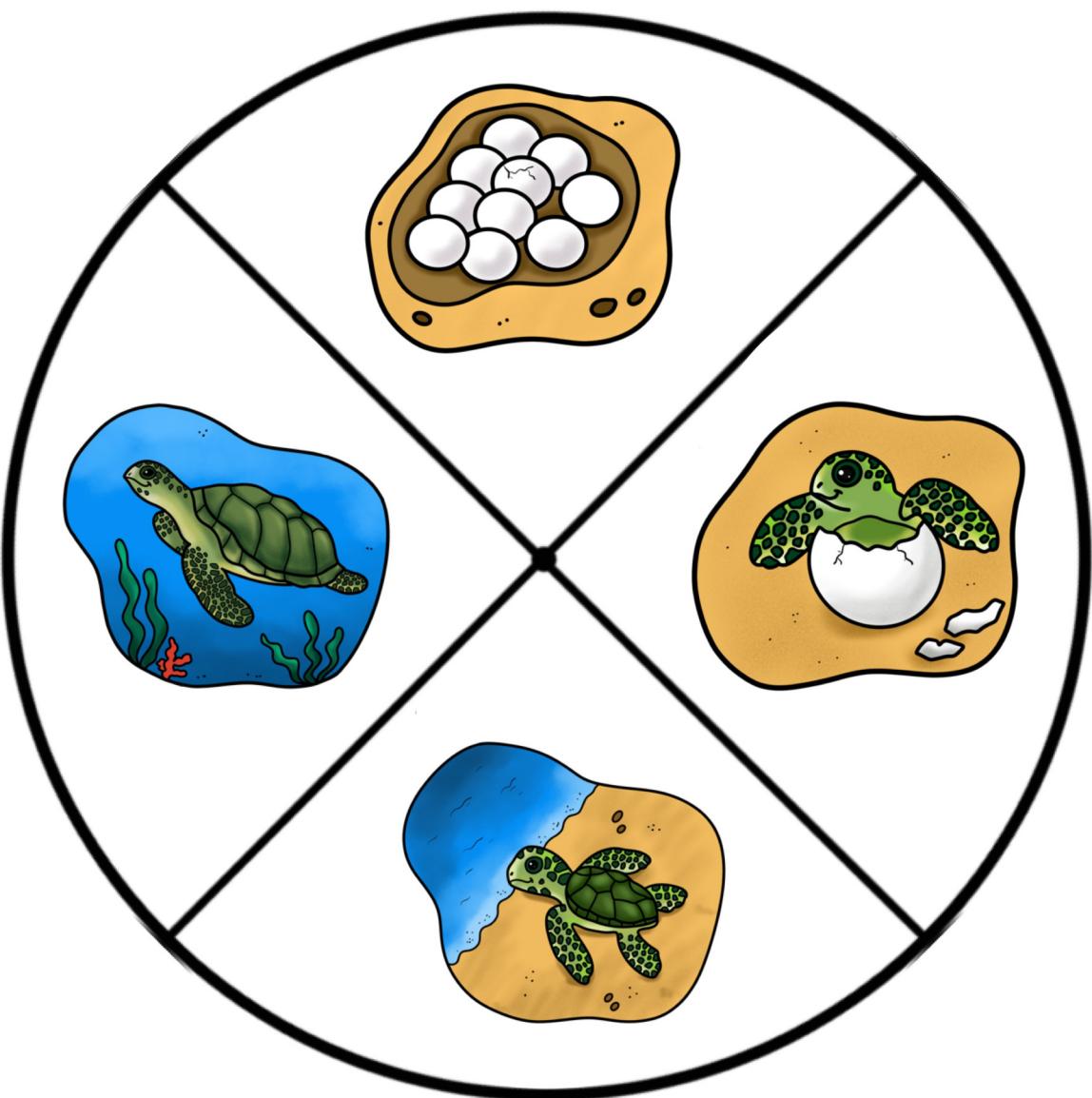
Sköldpaddans livscykel.

Klipp ut bilderna och gör en snurra med sköldpaddans livscykel. Du behöver en påsnit i mitten för att sätta ihop de två cirklarna.

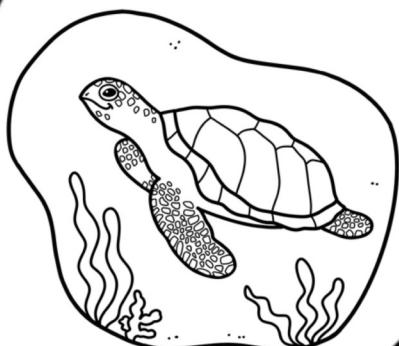
SKÖLDPADDANS LIVSCYKEL

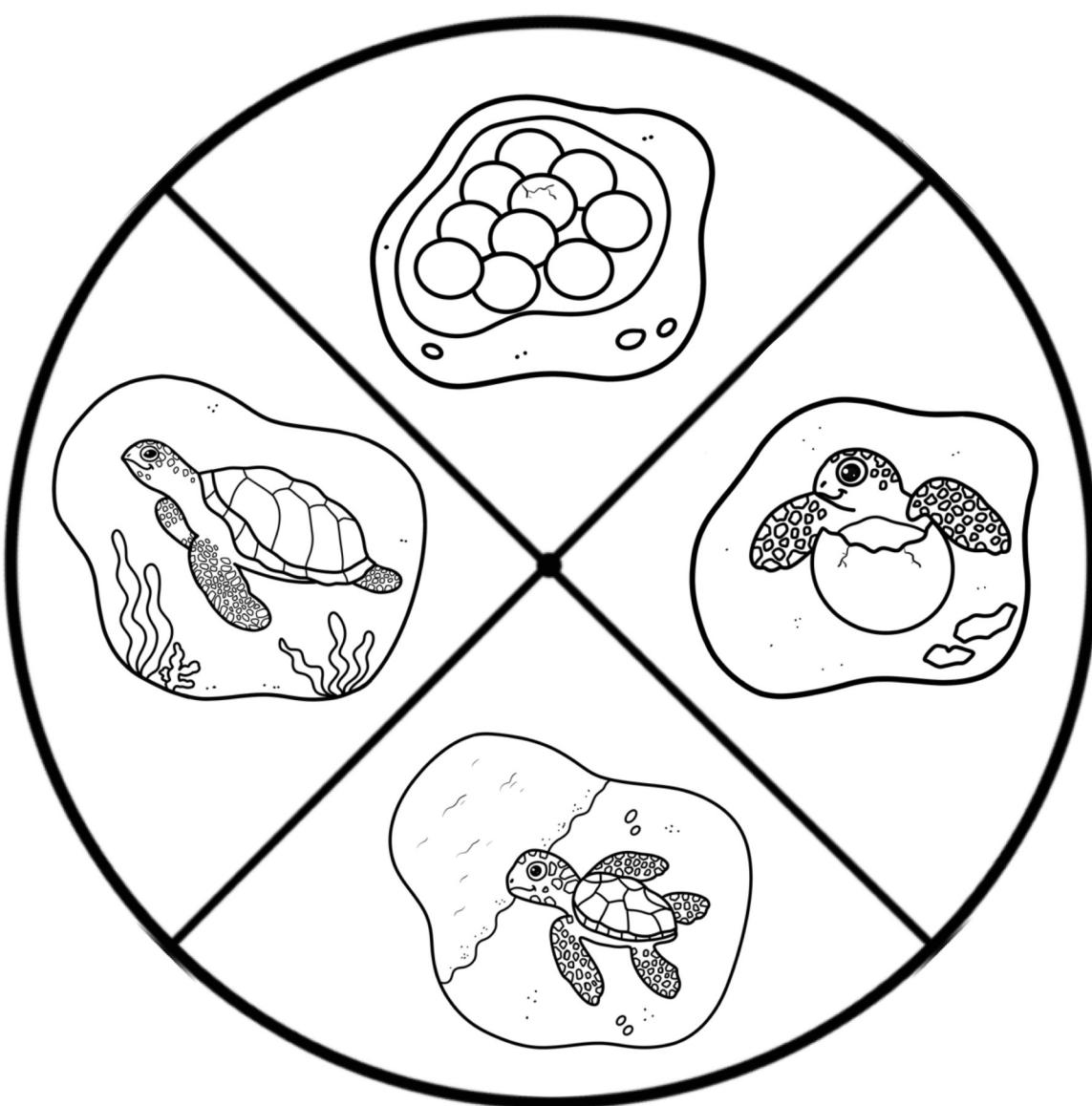

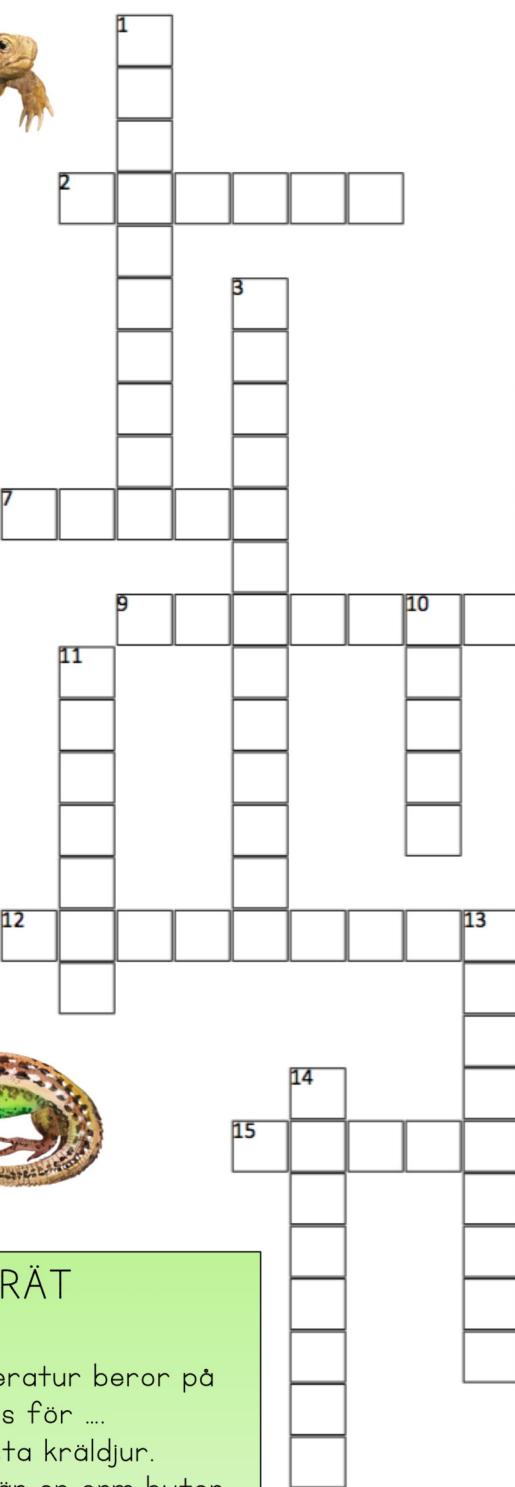
Klipp ut bilderna och gör en snurra med sköldpaddans livscykel. Du behöver en påsnit i mitten för att sätta ihop de två cirklarna.

SKÖLDPADDANS LIVSCYKEL

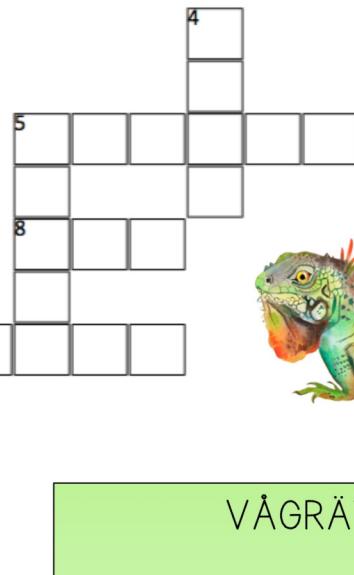

VAD KAN DU OM KRÄLDJUR?

LODRÄT

- I. Djur vars temperatur beror på omgivningen, kallas för
 3. Världens tyngsta kräldjur.
 4. Så heter det när en orm byter skinn.
 5. Ormens hud täcks av
 10. Ormen luktar sig fram med
 - II. Sverige enda giftiga orm.
 13. Kräldjur finns på alla kontinenter utom på
 14. Kräldjuren utvecklades från ...

VÅGRÄTT

2. Ett annat namn för kräldjur.
 5. De lever endast på Nya Zeeland och det finns bara två arter.
 7. Under vintern går kräldjur som lever där det blir snö och kallt i
 8. De flesta kräldjuren lägger ...
 9. Så kallas en person som studerar kräldjur.
 12. I Sverige är alla ormar
 13. Ödlor och tillhör de fjällbärande kräldjuren.

